

ES NIEUWSBRIEF 73

NVOG-voorzitter
Jaap van der Spek

Ouderenorganisaties blijven actie voeren tot de verkiezingen

De ouderenorganisaties, waaronder de NVOG, gaan door met hun acties voor een betere pensioenregeling. Tot de Kamerverkiezingen in maart 2017. Blijvende druk lijkt zin te hebben, volgens NVOG-voorzitter Jaap van der Spek.

Het pleidooi om niet te korten op pensioenen heeft tot nog toe geen effect op betrokken bewindslieden. De ouderenorganisaties rekenden politici voor dat korten de pensioenfondsen jaarlijks zo'n 300 miljoen euro extra inkomsten oplevert. Dit weegt volgens hen niet op tegen de maatschappelijke onrust die door het korten ontstaat. Staatssecretaris Klijnsma werd herinnerd aan de forse kritiek die Nederland vanuit Europa kreeg op het strenge rentebeleid. Strenger dan de rest van Europa. Klijnsma vindt dat de rest van Europa wat van Nederland zou moeten leren. Niettemin zegde zij de Tweede Kamer toe na te gaan of we toch wat kunnen opsteken van andere landen. De resultaten van dit onderzoek zouden dit najaar uit moeten komen.

Veel plannen om pensioenen te veranderen maar geen daden

Gaan pensioenen een belangrijke rol spelen in de verkiezingsstrijd volgend jaar? Dan kan de kiezer ook daarover zijn stem laten horen. Vooralsnog stelt de regering zich terughoudend op inzake aanpassingen van het pensioenstelsel. Aan plannen en aanbevelingen ontbreekt het ze niet. Dat jonge werknemers minder pensioenpremie hoeven te betalen dan hun oudere collega's is er één van. Een dure en omstreden zaak. Voor gepensioneerden verandert daardoor weinig of niets.

Staatssecretaris Jetta Klijnsma kwam in juli met een plan om de 'ongelijke pensioenopbouw' tussen jong en oud af te schaffen. De oorsprong van deze ingreep ligt in het omstreden verwijt dat ouderen onevenredig profiteren van de door jongere werknemers ingeleide pensioenpremies. Dat verwijt luidt dat zij hetzelfde premiepercentage als oudere collega's moeten afdragen maar minder pensioen kunnen opbouwen. Jongeren zouden ouderen zo subsidiëren. Hoogleraar economie dr. Lans Bovenberg stelt daar tegenover dat het bij de huidige lage marktrente net andersom is: jongeren betalen te weinig premie omdat voor nieuw op te bouwen rechten een andere, hoge rente wordt gehanteerd (zie zijn verhaal op onze website).

Kostbare ingreep

In het verleden was de verdeling tussen jong en oud onbetwist.

Jongeren worden immers ook ouder. Ongelijkheid werd dan weer gecompenseerd door hun jongere collega's. Als tegenargument wordt nu ingebracht dat er meer pensioenbreuken optreden doordat mensen sneller van baan verwisselen of ZZP'er worden. Het kabinet wil nu van deze zogeheten „doorsneestystematiek” af. Dat kost echter veel geld. Door dit te veranderen ontstaat een groep werkenden die wel de lasten heeft gehad van de doorsneepremie, maar niet de lusten op latere leeftijd. Om dit te compenseren zou de overheid €100 miljard op tafel moeten leggen berekende het CPB. De overheid zoekt nu naar mogelijkheden om deze last te verdelen.

Meer keuzes

Klijnsma vindt verder dat ZZP'ers en flexwerkers ook een toereikend pensioen moeten kunnen opbouwen. En werknemers zouden hun

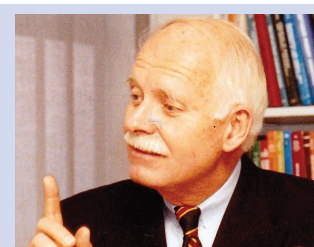
pensioen moeten kunnen gebruiken voor bijzondere persoonlijke omstandigheden. Door minder premie af te dragen zouden ze geld overhouden voor bijvoorbeeld hun huis. Op pensioenleeftijd de keuze krijgen om in één keer een deel van het pensioen uitbetaald te krijgen is een andere suggestie. Op geen enkel punt hakt Klijnsma echter knopen door. Zij presenteert alleen opties. Een volgend kabinet mag de keuzes maken.

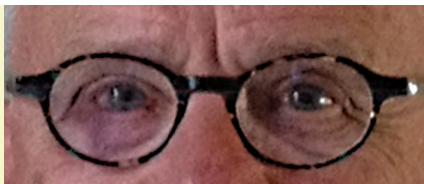
Vakbonden contra korting

Voor gepensioneerden van meer belang is een brief die Tweede Kamerleden ontvingen van de gezamenlijke vakbonden. Zij vinden dat pensioenen minder rentegevoelig moeten worden gemaakt nu er in 2017 weer pensioenkortingen dreigen. Vooruitlopend op de voorbereiding van een nieuw pensioenstelsel willen zij dat de overheid deze maatregel nu al neemt. Opties zijn een hogere rekenrente, uitstel van kortingen, en lagere buffereisen stellen aan de fondsen. Het afschaffen van een toegezegde pensioen-uitkering vindt de FNV een slecht idee. „We willen de beloftes niet bij het grof vuil zetten voor we iets anders hebben.”

IN DIT NUMMER

Afscheid Ton Boogers	2	Van de bestuursstafel	6
Foto's uitje Arnhem	3	Vrouwelijke VGEO-secretaris	6
Inlogproblemen mijnpgnpensioen	4	Kussen krijgen	7
Van Rijn uit de bocht	5	Otto ter Haar overleden	8

COMMENTAAR

Pensioenen onder water

Alarmerende geluiden over te lage dekkingsgraden bij de meeste pensioenfondsen. Paniekerig klinkt: "Ruim 6 miljoen pensioenen onder water". De Nederlandsche Bank (DNB) droeg de voeding aan voor dit rumoer. Die dekkingsgraden werden er sinds het eerste halfjaar niet veel beter op. Vooral vanwege een blijvend lage rente. Ons pensioenfonds PGB zat eind augustus op een beleidsdekkingsgraad van 96,4%. Ook te laag dus. Maar wat moeten we met al die voorspellingen? Ons zorgen maken dat wij volgend jaar voor de derde keer worden gekort? Het koffiedik is dit jaar extra dik vanwege politieke speculaties. Wilde DNB met zijn waarschuwing politici alvast aan het denken zetten? Verwacht geen deltaplan. Staatsecretaris Klijnsma papegaait DNB braaf na: „Naar verwachting moeten 27 pensioenfondsen in 2017 een korting doorvoeren. Totaal zouden 1,8 miljoen mensen daardoor een half procent minder pensioen ontvangen. Dit betekent bijvoorbeeld dat een modaal aanvullend pensioen van ongeveer 1100 euro maandelijks 5,50 euro bruto gekort zou gaan worden.” Er zijn politici die zeggen het verlies aan koopkracht bij ouderen te willen compenseren. Eerst zien dan geloven. .

Voor de laatste keer: "Sorry"

Was dat even schrikken. Politici hebben "Sorry" tegen ons gezegd. Niet: "Ik maakte een stomme fout" of „Ik was hoerend doof en ziende blind", nee: "Sorry dat we bepaalde beloftes niet waar maakten". Waarlijk een baanbrekende stap, zo niet een morele reuzensprong die Mark Rutte en Diederik Samsom hier maakten. Wel een toevallige samenloop van omstandigheden zo kort voor Prinsjesdag en de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van volgend jaar. Mocht U de neiging voelen verkiezingsprogramma's alvast door te nemen of gefascineerd raken door een veelbelovende politicus, wees gewaarschuwd. Sorry zullen ze namelijk nooit meer tegen U zeggen. Ze beloven niets meer. De slimme jongens en meisjes hebben eindelijk hun lesje geleerd. Ze zeggen alleen nog maar „Dat ze iets willen doen". Daar komen ze altijd mee weg, want zoals U weet is de menselijke wil beperkt. Komen ze dus door die menselijke handicap hun 'wil' niet na, dan moest U daar bij uw keuze maar rekening mee houden. Misschien moeten ze het woord "Sorry" maar bij wet verbieden. Het had in de politiek toch al geen betekenis meer.

Harry Nijhuis

Afscheid redactielid eerste uur: Ton Boogers

Het is even wennen. Ton Boogers (91) vond de tijd gekomen zijn medewerking aan onze ES Nieuwsbrief te beëindigen. Na wikken en wegen. Zijn hoge leeftijd en zorg voor zijn vrouw stonden zijn grenzeloze inzet niet meer toe. Tragisch genoeg overleed Constans in de week dat ik een afscheidsbezoek bij hem zou afleggen.

Ton was mijn trouwe en perfecte leverancier van stapels krantenknipsels uit diverse bladen. Zo om de twee weken ontving ik een pakketje. Vele duizenden knipsels over pensioenen in de afgelopen jaren. Er werd, bij vlagen, ongelooflijk veel over dit onderwerp geschreven. Ik maakte dankbaar gebruik van Tons knipseldiensten voor mijn achtergrondinformatie en kennisopbouw inzake pensioenen. Ook al is het niet altijd consistent en ter zake kundig wat collega-journalisten over dit onderwerp debiteren. In de beginjaren vanaf 2002 typte hij zelfs uitgebreide samenvattingen. Dat kostte hem wekelijks vele uren werk. Vanuit zijn grote betrokkenheid deed hij dit vrijwillig en probleemloos. We gebruikten deze bijdragen ook voor de Nieuwsrubriek op onze VGEO-website. Die werd zo rijk gevuld met informatie dat ook niet-VGEO-leden hier dankbaar gebruik van maakten. Hoewel de nieuwsbronnen netjes werden vermeld moesten we daar om redenen van copyright mee stoppen.

Ook VGEO-stichter

Maar Ton was meer dan een trouw kopijleverancier. Hij is ook de stichter en bedenker van deze Nieuwsbrief. Als mede-oprichter van de VGEO in 1994 stond hij samen met Tom Geuzebroek aan de wieg. Mijn samenwerking met Ton gaat terug naar 2002. Dat jaar droeg Ton zijn voorzittershamer over aan Jan Nefkens. Ik werd als vutter door hem benaderd om hoofdredacteur van de Nieuwsbrief te worden. Sinds

"Korten op pensioenen, daar kan ik me nog steeds boos over maken."

dien maakte ik ook deel uit van het VGEO-bestuur. Ik heb Ton leren kennen als een sociaal bewogen, gedreven en inspirerend mens. Altijd kritisch, en op zoek naar betere oplossingen. Met lede ogen volgde hij de teloorgang van SPEO waar hij ooit ook in de Raad van Deelnemers van zat. Onlangs bezocht ik hem mede namens het VGEO-bestuur na het overlijden van zijn vrouw. Ik kon hem zo nog eens persoonlijk bedanken voor zijn jarenlange inzet. Ik zal zijn bijdragen missen. Zijn betrokkenheid bij pensioenen blijft overigens onaangetast. Bij ons afscheid overhandigde hij mij nog snel een knipsel van een ingezonden brief. De schrijver hekelde de tegenstelling tussen de gestegen rijkdom van pensioenfondsen en het gegeven dat gepensioneerden niet meer van deze rijkdom mogen profiteren. Nee, zelfs gekort dreigen te worden. Ton: „Ik kan me daar nog steeds boos over maken".

Harry Nijhuis

HOOFDREDACTIE: Harry Nijhuis **EINDREDACTIE:** Jeroen Hogendorp

VORMGEVING: Jos Wachelder

BIJDRAGEN: Wil Langenbarg

REDACTIEADRES: Veenweg 21a, 7055 BP Heelweg, Tel.: (0315) 24 14 72

E-MAIL: harwil@planet.nl **WEBSITE:** www.vgeo.nl

VRAGEN OF MEDEDELINGEN? Als er veranderingen optreden, bijvoorbeeld door verhuizing of overlijden, kunt u dit kenbaar maken bij onze penningmeester Ger de Rooij, Grootweg 12, 1647 CN Berkhout. Tel : 0229-553054
E-mail: penningmeester@vgeo.nl M. 06-37349696

Voor zaken betreffende bestuur en organisatie kunt u contact opnemen met Chris Ankersmit Asterlaan 32, 2111 BJ Aerdenhout. Tel : (023) 5246042
E-mail : chrisankersmit@planet.nl

LIDMAATSCHAP EN CONTRIBUTIE VGEO-leden betalen jaarlijks € 14,- contributie. Een vrijwillige verhoging van deze bedragen wordt zeer op prijs gesteld. Contributie s.v.p. overmaken op ING-rekening NL27 INGB 0000 100 802. t.n.v. Vereniging van Gepensioneerden Elsevier-Ondernemingen, Doetinchem. Nadere informatie Ger de Rooij Tel : 0229-553054 E-mail: penningmeester@vgeo.nl

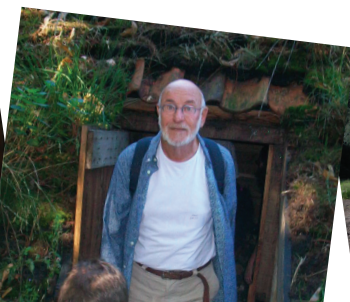
DE VOLGENDE NIEUWSBRIEF VERSCHIJNT DECEMBER 2016.
KOPIJ MOET UITERLIJK 19 NOVEMBER BINNEN ZIJN.

ES ELSEVIER SENIOREN NIEUWSBRIEF
NIEUWSBRIEF

Een warme maar bovenal geslaagde dag in Arnhem

Woensdag 24 augustus. Het was de warmste dag van het jaar. Toch konden we nog zo'n 110 VGE0-leden voor ons jaarlijks uitstapje verwelkomen. Deze keer wat oostelijker dan anders in het Openluchtmuseum te Arnhem, mede op verzoek van collega's uit die contreien. Zo'n 25 leden zegden af, vermoedelijk vooral vanwege de hitte. Anders was het recordaantal aanmeldingen verbroken. Overigens bood het lommerrijke museum veel koele schaduw. Na de koffie met appelgebak leidden gidsen groepen rond langs diverse landelijke monumenten, meestal prachtig geconserveerde historische boerderijen uit alle windstreken van ons landje met bijzondere interieurs. Maar het inmiddels honderdjarige museum reconstrueerde bijvoorbeeld ook een oude boterfabriek en markante stadspanden. Het oogmerk van dit museum is dus niet alleen maar een historisch beeld te geven van vooral de agrarische bouwkunst. Ook iets van de stedelijke bouwkunst komt aan bod. Wie minder goed ter been was of het makkelijk wilde, liet zich rondrijden in een historische tram uit Rotterdam. Onderweg kon op bezienswaardige plekken worden uitgestapt. Een ruime Kasteelboerderij was deze dag voor alle deelnemers het fraaie punt van aankomst, vertrek, rondwandeling, lunch en slotborrel.

Bezoek voor meer foto's onze website www.vgeo.nl

VGEO-website is nu ook 'digitaal erfgoed'

Sinds kort behoort de VGEO-website tot het 'digitale erfgoed' van deze wereld. De Koninklijke Bibliotheek (KB) heeft haar geselecteerd samen met enkele andere Nederlandse websites. De VGEO-site (www.vgeo.nl) wordt gearchiveerd en bewaard voor toekomstig onderzoek.

Dat websites als 'digitaal erfgoed' het behouden waard zijn, is internationaal erkend in het Unesco Charter on the Preservation of the Digital Heritage uit 2003. Het

signaleert dat digitaal erfgoed verloren dreigt te gaan en dat het bewaren daarvan voor gebruik door de huidige en toekomstige generatie onderzoekers zeer urgent is. Om die reden archiveert de KB websites die als verzameling een representatief beeld geven van de Nederlandse cultuur, geschiedenis en samenleving op het internet. De archiefversies zijn in de toekomst te raadplegen binnen het KB-gebouw. Ze zullen ook beschikbaar worden gesteld aan een algemeen publiek via de website van de KB.

Afdekken van het renterisico

Afdekking van renterisico is van levensbelang voor pensioenfondsen. Rentedaling is namelijk van grote invloed op de hoogte van de dekkingsgraad. Neem als voorbeeld een dekkingsgraad van 100% zonder renteafdekking. Als de huidige rente 1 procentpunt daalt zakt in dit geval de dekkingsgraad tot rond 83%. Met nadelige gevolgen voor

de opbouw en uitkering van pensioenen. Daar staat tegenover dat een stijging van de rente de dekkingsgraad fors opstuwt. Dan kan 1 procentpunt meer de dekkingsgraad verhogen tot rond 118%. Om de dekkingsgraad niet de speelbal van rentedalingen te laten worden dekken fondsen dat risico dus af. Pensioenfondsen PGB dekt het renterisico bij een hogere rente meer af dan bij een lage. Immers bij een lage rente kan deze minder dalen en schade aanrichten.

Kosten ouderenzorg daalden twee procent

De kosten van ouderenzorg daalden in 2015 met twee procent tot 17,3 miljard euro. Dit is ruim een vijfde deel van alle zorgkosten die in Nederland worden gemaakt. In totaal 95 miljard euro. Per inwoner komt dit neer op 5628 euro zorgkosten. Een en ander blijkt uit cijfers van het CBS.

Het zorgkostenbeleid lijkt vruchten af te werpen voor 's lands economie. De uitgaven hiervoor namen in 2013, 2014 en 2015 namelijk minder sterk toe dan de 15 jaar daarvoor. De dalingen treden vooral op in de uitgaven bij ouderenzorg, lokaal welzijnswerk en jeugdzorg. De overheid boekt met name fikse besparingen op haar beleid om ouderen langer zelfstandig te laten wonen. Aan de langdurige zorg werd daardoor 8 miljard euro minder uitgegeven.

Inlogproblemen bij mijnpgbpensioen

In april heeft iedereen van PGB een brief ontvangen over mijnpgbpensioen.nl, waar je kunt zien hoe je pensioen ervoor staat en waar je ook post van PGB kunt bekijken. Het bleek echter in sommige gevallen niet mogelijk met het in de brief gegeven wachtwoord in te loggen. Na contact met klantenservice kwam naar voren dat niet het wachtwoord het probleem was, maar de gebruikersnaam. Die staat in andere brieven van PGB vermeld (om veiligheidsredenen worden niet beide in dezelfde brief verstuurd) en is in feite het registratienummer. Bij sommige mensen bleek echter in plaats van het registratienummer, het burgerservicenummer ingevuld te zijn!

Wie dergelijke inlogproblemen heeft meegemaakt, kan klantenservice te vragen om het juiste registratienummer.

Zij zijn te bereiken op 020 5418 200 en ks@pensioenfondspgb.nl.

Nieuwe voorzitter Belangenvereniging PGB

Op de ledenvergadering van de Vereniging van Gepensioneerden van Pensioenfondsen Grafische Bedrijven (PGB) is Jos van Rijsingen als nieuwe voorzitter gekozen. Hij volgde onlangs Victor Doorn op. Jos bekleedde diverse journalistieke functies bij regionale dagbladen, zowel leidinggevend als schrijvend, met name op gebied van (sociale) economie en personal finance. Bij Wegener was hij als voorzitter van de Centrale Ondernemingsraad betrokken bij de overgang van het pensioenfonds naar PGB.

Jos van Rijsingen is 63 jaar en maakt sinds 1 januari 2016 gebruik van ouderenregeling. Hij woont in Den Bosch.

VGEO-statuten aangepast bij nieuwe situatie

Omdat onze pensioenen nu bij PGB zijn ondergebracht, was het noodzakelijk onze statuten aan te passen. Voorheen was de VGEO in staat de belangen van de leden te behartigen via vertegenwoordigers in het Bestuur van SPEO, de Raad van Deelnemers en het Verantwoordingsorgaan. Nu niet meer.

Door de overgang naar PGB kan van een directe belangenbehartiging door VGEO geen sprake meer zijn, die zal nu via de Vereniging van Gepensioneerden van (VVG-PGB) worden nagestreefd. Dat betekent dat VGEO weliswaar blijft bestaan en op de oude voet doorgaat, maar met uitsluiting van specifieke belangenbehartiging voor Elsevier-gepensioneerden. Onze vereniging zal dus voornamelijk een sociale functie vervullen, zoals via de jaarlijkse algemene ledenvergadering, het jaarlijkse uitje en deze Nieuwsbrief. Op de Algemene Ledenvergadering in Nijkerk afgelopen april zijn de hiervoor aangepaste statuten aan de leden voorgelegd en goedgekeurd, en in juli zijn ze bij de notaris gepasseerd. Vervolgens zijn de nieuwe statuten op de website geplaatst en begin augustus per mail toegestuurd aan alle leden van wie wij het adres kennen. Wie er in geïnteresseerd is een versie op papier te ontvangen, kan deze opvragen bij de penningmeester, Ger de Rooij (zie pagina 2).

Vergelijk uw SPEO-pensioenoverzicht met PGB!

Het UPO? Dat zegt u misschien niets. Dit is het uniform pensioenoverzicht dat iedere deelnemer van een pensioenfonds minstens één keer per jaar ontvangt. Wij krijgen er dit jaar twee: het eerste kwam in april van SPEO, het tweede moet uiterlijk in september van PGB komen. Vergelijk de bedragen.

In principe moeten beide overzichten dezelfde bedragen aangeven. Door de overgang naar PGB waren er alleen in uitzonderlijke gevallen wijzigingen nodig, omdat de pensioenregelingen van SPEO en PGB niet honderd procent identiek waren. Maar de overgrote meerderheid heeft exact dezelfde pensioenrechten, en de bedragen zijn zelfs nog ietsje hoger geworden (0,09%) door een algemene compensatie voor een lager wezenpensioen bij PGB.

Als u dus het UPO van PGB ontvangt, vergelijk het dan met dat van SPEO en trek bij PGB aan de bel mocht u nadelige verschillen ontdekken. Overigens kunt u op www.mijnpensioenoverzicht.nl altijd zien waar u recht op heeft (inloggen met DigID). In augustus was daar voor schrijver dezes al een overzicht van PGB te vinden ("stand per: 28-07-2016") naast dat van SPEO ("Stand per: 31-12-2015"). Het ziet er dus naar uit dat het UPO van PGB niet lang meer op zich zal laten wachten.

Van Rijn uit de bocht over kwaliteit verpleeghuizen

In juli ontstond er een flinke rel over een lijst met verpleeghuizen die kwalitatief onder de maat zouden zijn. Staatssecretaris Van Rijn besloot, daartoe opgeroepen door de Tweede Kamer, zomaar een lijst van de inspectie publiek te maken. Door 'naming and shaming' zouden de tehuizen steviger aangespoord worden om verbeteringen door te voeren. Maar het zorgde vooral voor verwarring.

Kort na publicatie gaven allerlei verpleeghuizen meteen aan wat er mis was met de lijst: Die dateerde uit maart, terwijl daarna op de meeste kritiekpunten al verbeteringen waren doorgevoerd. Enkele zorginstellingen op de lijst ontkenden dat zij onder verscherpt toezicht van de inspectie staan. Ze overwogen juridische stappen tegen de inspectie omdat ze onnodig door het slijk gehaald zouden zijn.

Bureaucratie

Kritiek van de inspectie luidde vaak dat verrichte acties door verplegend personeel onvoldoende bijgehouden waren. Die bureaucratie ('afvinken van lijstjes') gaat soms erg ver. Het kan er toe leiden dat een medewerker veel tijd moet besteden aan de administratie en dan niet aan zorg voor de bewoners toekomt. Voorbeelden van inspectie-punten zijn de verantwoording van 'vrijheidsbeperkende maatregelen' in cliëntdossiers, of koelkasten koud genoeg zijn afgesteld en of sloten op keukenkastjes in orde zijn. Een verpleegkundige in de NRC: "Maandelijks zit ik aan te vinken dat het verbandmiddel nog steeds niet over de houdbaarheidsdatum van 2020 heen is."

Stichtingen

Verder stonden er in feite geen verpleeghuizen op de lijst, maar stichtingen. Eén stichting kan wel tien

tehuizen beheren. Maar lang niet alle verpleeghuizen van eenzelfde stichting waren door de inspectie bezocht. Bewoners zelf van zogenaamd slechtere verpleeghuizen gaven vaak aan niets van de lijst te snappen, zij zeiden juist heel tevreden te zijn over de verpleging. Een familielid dat dagelijks op bezoek komt zei in de NRC: "Ik zie en hoor veel. Waar halen ze het vandaan dat het hier niet goed zou zijn? De zorg is prima. Natuurlijk laat iemand wel eens een steekje vallen, maar altijd alles wordt netjes opgelost." Het is wel duidelijk dat Van Rijn onder druk van de Tweede Kamer met deze actie flink uit de bocht gevlogen is.

"Een collectieve pot pensioengeld in stand houden die van niemand is leidt altijd tot gezeik."

Theo Kocken
(Hoogleraar risicomanagement)

Wat vindt u daar nou van?

Optimisme ondanks koopkrachtverlies

Het verlies aan koopkracht bij ouderen is een heet hangijzer voor politici. Met Prinsjesdag zou reparatie daarvan worden aangekondigd. De ondervraagde VGEO-leden hebben hierin weinig vertrouwen. Ondanks het koopkrachtverlies weten zij zichzelf nog goed te redden. Zij betwijfelen of dit ook geldt voor gepensioneerden met een klein pensioentje.

Mw. A. Thomas, Diemen

"Voor mij is de toekomst niet echt onzeker als het blijft zoals het nu is, want ik heb nu geen geldzorgen. Dat is natuurlijk persoonlijk en het hangt er ook van af wat je er zelf aan gedaan hebt. In de Haagse politiek heb ik absoluut geen vertrouwen: Beloftes worden niet waargemaakt en de richting waarin men gaat, wordt steeds veranderd. De zorgverzekering vind ik in principe niet duur. Soms denk ik wel eens dat wanneer er iets gebeurt met mezelf of familieleden, er misschien geen zorg meer voor is."

B.M.W. Vos, Warnsveld

"De toekomst zie ik niet somber in, ik ben een optimistisch mens. Ik heb zelf voorzieningen getroffen. En zeker 40 jaar pensioenpremie betaald. Er zijn momenteel veel gepensioneerden in ons land maar ik vind dat je daar niet alleen van mag plukken. Veel politieke partijen zullen nu zeggen dat ze er iets aan gaan doen. Vóór de verkiezingen kan er altijd veel meer dan achteraf blijkt. Dus ik wacht af, maar moet

het nog zien. Op dit moment heb ik geen geldzorgen en de toekomst? Het loopt wel los."

G. de Rooij, Berkhout

"Geen geldzorgen, gelukkig niet. Ik ben recent gepensioneerd en heb een goede pensioenopbouw. Mensen die al langer gepensioneerd zijn, zijn slechter af, zij hebben inmiddels al aardig wat ingeleverd. Die koopkrachtvermindering vind ik een slechte ontwikkeling. De politieke partijen zullen zeggen er wel wat aan te doen met het oog op de aanstaande verkiezingen. Daarbij zullen ze naar een eerlijke verdeling streven en de belangen wegen van zowel jong als oud. Voor mezelf zie ik de toekomst niet somber in, maar voor mensen met een klein aanvullend pensioen ligt dat anders denk ik."

Mw. G.J. Tjooitink, Doesburg

"Ik heb geen klagen want ik heb goed voor mijn oude dag gezorgd, via het pensioenfonds van Misset nu aangevuld met AOW. Ik zie wel anderen die het moeilijk hebben. Daar wordt weinig over gepraat maar ik ken ouderen die van €40,- per week rond moeten komen. Van de regering verwacht ik weinig, misschien een verhoginkje van een paar euro. Ik vind wel dat ze het zorgstelsel voor iedereen betaalbaar moeten maken. De toekomst ziet er voor mij rooskleurig uit. Het hangt ook af van wat je er zelf van maakt. Ik heb geen auto en geen computer."

De interviews zijn eind augustus gehouden door Wil Langenbarg

Pensioenen onder water

EEN TERUGBLIK OP DE ALGEMENE LEDENVERGADERING (ALV) van dit jaar stemt tot tevredenheid. Er waren meer leden dan gebruikelijk, Misschien ook omdat er nu namens ons nieuwe pensioenfondsen PGB sprekers een inleiding hielden. Dat Fokko Covers voor het laatst als spreker optrad was ook een verstandige keuze. Aanvankelijk zou SPEO-voorzitter Jaap Schepen terugblikken. Hij zegde te elfder ure af wegens agendaproblemen. De vraag werd gesteld hoe de ALV aantrekkelijk kan blijven. In elk geval zoeken naar goede sprekers. Een vragenuurtje voor de leden over actuele onderwerpen? Terugblik op het eerste jaar bij PGB? Ook zoeken naar niet aan pensioen gerelateerde onderwerpen.

VGEO ZOEKT EEN NIEUWE SECRETARIS. Die is inmiddels gevonden in de persoon van VGEO-lid mevrouw M. van Dort van der Pels uit Beuningen (zie ook bericht). Haar voorganger Chris Ankersmit besloot geen nieuwe termijn aan te gaan. Als interim-secretaris treedt Rina Terstall op. Verder is gekeken naar vervanging bij ziekte e.d. Voorzitter Henk van der Rijst is nu ook plaatsvervangend penningmeester, Penningmeester Ger de Rooij de plaatsvervangende voorzitter.

DE JAARLIJKSE BIJDAGEN VAN DE TWEE SPONSORS Science en Reed Business (samen € 9.500) over 2016 zijn binnen. De kosten van dagje uit Arnhem worden geschat op € 6.000. Inmiddels liet Reed Business weten ingaande 2017 de verzendkosten van Nieuwsbrieven en uitnodigingen niet langer te willen dragen.

PENNINGMEESTER GER DE ROOIJ maakte een document dat aangeeft welke onkosten het VGEO-bestuur mag declareren. Dit wijkt niet af van het al gangbare restrictieve vergoedingsbeleid. Alleen noodzakelijk gemaakte kosten door bestuursleden worden vergoed.

DE VGEO-WEBSITE WORDT NOG GOED BEZOCHT. De afgelopen maanden dagelijks zo'n 372 bezoeken per dag. Er is veel belangstelling voor de nostalgische foto's, pensioenennieuws, het ledennieuws, en ook voor een artikel uit 2011 over "Wat te doen bij overlijden". Over webmaster Gerard Roza is minder goed nieuws te melden. Hij onderging op 22 augustus in het VU-ziekenhuis te Amsterdam een zware operatie. Zijn werk aan de website werd tijdelijk overgenomen door Paul Klein.

HET BESTUUR BESTEEDDE AANDACHT AAN EEN NOTITIE over ledenverving van de NVOG. Veel van de suggesties brengt de VGEO al in de praktijk. Onlangs is een nieuwe mogelijkheid uitgeprobeerd via de jaarlijks tweemaal binnen Reed Elsevier verspreide VGEO-Nieuwsbrief voor 60plussers. Deze aanstaande gepensioneerden zijn nu extra benaderd met het aanbod om regelmatig ook de Nieuwsbrief voor de VGEO-leden te ontvangen. Gehoopt wordt dat VGEO hierdoor meer zicht krijgt op potentiële nieuwe leden. Bestuursleden Elly en Rina zullen tijdens de Elsevier-reünies die sinds enige tijd tweemaal per jaar in het gebouw Molenwerf (nu hotel) worden gehouden de VGEO onder de aandacht brengen van potentiële kandidaten.

Vrouwelijke VGEO-secretaris uit het oosten

Het VGEO-bestuur verheugt zich op een snelle opvolging van secretaris Chris Ankersmit.

VGEO-lid mevrouw M. van Dort van der Pels uit Beuningen is bereid gevonden hem op te volgen. Hiermee is ook de wens vervuld om zowel

een vrouwelijk alsmede een uit het oosten afkomstig bestuurslid te kunnen verwelkomen. VGEO heeft nu drie vrouwelijke bestuursleden.

Mary van Dort was werkzaam bij Reed Business.

ALS U DIT MAAR WEET

De afgelopen jaren nam het autobezit onder 65-plussers jaarlijks met bijna 2,5% toe. De meest populaire auto in deze leeftijdsgroep was de Renault Captur, de eerste negen maanden van 2015 gevolgd door Toyota Yaris en de Nissan Qashqai.

Het Centraal Planbureau is kritisch over een pensioenstelsel waarbij werknemers een vrije keuze kunnen maken uit verschillende pensioenfondsen. Uit ervaringen in het buitenland blijkt dit vaak te leiden tot hoge kosten en niet tot betere beleggingsresultaten. Ook hebben werknemers dan vaak moeite met het vergelijken van aanbieders.

Er zijn 4 miljoen mantelzorgers in Nederland. Van hen helpen 610.000 mensen langer dan drie maanden en meer dan 8 uur per week.

Zo'n 40 procent van de gepensioneerden komt niet rond van zijn pensioen. Een kwart zegt nergens meer op te kunnen bezuinigen. Dit blijkt uit een enquête van ouderenbond ANBO onder bijna 9000 ouderen. Vooral mensen met middeninkomens en hoge zorgkosten hebben het moeilijk.

Trap niet in criminele mails!

Oplichters heb je overal, dus ook op internet. Trap er niet in. Criminelen hengelen via uw binnenkomende mail steeds geraffineerder naar belangrijke gegevens zoals wachtwoord en gebruikersnaam, het zogenoemde phishing. Zo proberen ze geld van uw rekening te halen of u te chanteren. Kijk heel kritisch naar mail waarin gevraagd wordt om een link aan te klikken of een bijlage te openen. Banken zullen u dat veiligheidshalve nooit vragen. Bekijk ook met argusogen een aanmaning over een verkeersboete of van KPN over een nog te betalen bedrag.

Phishing is vergelijkbaar met babbeltrucs, maar dan via email. Je lijkt een mail te krijgen van een betrouwbare instelling, compleet met logo. Je wordt verzocht op een link of een bijlage in de mail te klikken om iets te controleren. Als je dat doet, kun je op vier manieren slachtoffer worden. De eerste is dat op de pagina waar de link naar toe leidt, je gevraagd wordt in te loggen. Je denkt dan in te loggen bij die instelling, maar het is een site van de criminelen die zo achter je gebruikersnaam en wachtwoord komen. Ze hopen dat je dezelfde inloggegevens ook op andere sites gebruikt (nooit doen dus!) en proberen dan zelf daar in te breken of verkopen de gegevens door. De tweede manier is dat via de link of de bijlage, kwaadaardige software op je computer geplaatst wordt die alles wat je doet registreert, een zogenaamde keylogger. Daarmee lezen ze dus niet alleen met je wachtwoorden mee, maar ook met een bevestigingscode van je bank, zoals een TAN-code. De derde manier is onopvallend, dan wordt jouw computer onderdeel van een botnet, een netwerk van computers om kwaadaardige acties mee uit te voeren, zoals het platleggen van websites.

Losgeld vragen

De vierde manier is helaas de laatste tijd sterk in opkomst, dan wordt je computer gegijzeld door ransomware. Al je bestanden worden versleuteld en je kunt niets meer. Alleen tegen betaling van losgeld (met bitcoins, dan is de ontvanger niet te traceren) kun je een sleutel (code) krijgen om je bestanden weer vrij te krijgen, maar zeker is dat niet. Voorheen waren phishing-mails makkelijk herkenbaar door taalfouten, maar de oplichters worden steeds gewiekster en de mails lijken steeds echter. Banken voeren nu ook een tegencampagne, met de kreet "Stop, hang op, klik weg". Een doortrap voorbeeld bij een kennis was een mail van KPN over een openstaande nota, die als bijlage was toegevoegd. Het zag er echt heel betrouwbaar uit. Maar die kennis had alleen prepaid van KPN en moest dus weten dat er van een nota geen sprake kon zijn. Daarna was de laptop versleuteld en omdat zij niet wou betalen, waren alle bestanden kwijt inclusief dierbare foto's. Een andere maatregel die dus voor iedereen sterk aan te bevelen is: Maak regelmatig een back-up, dus een kopie van (belangrijke) bestanden. En zet die op een andere plek dan de computer zelf!

Kussen krijgen

Altijd heerlijk om kussen te krijgen en knuffels te ontvangen. Beslist een goede reden om alles in het werk te stellen verjaardagen bij te wonen van familie en vrienden. Een goed kussen krijgen, van de zorgverzekeraar, dat kan een heel wat minder feestelijk gebeuren zijn. Zeg maar: een drama.

Ik put uit twee praktijkgevallen. Twee dames, Bep en Ans, ruim voorzien van zitvlees en zo'n 15-20 jaar in het gelukkige bezit van een los kussen dat zij overal mee naar toe nemen.

Op zekere dag gaat zitten en opstaan pijn doen. Sofie en Jetske, de dochters van beide dames, leren elkaar bij toeval kennen in de wachtkamer van de huisarts.

'Mijn moeder krijgt last van doorzitten'.

De huisarts adviseert hen contact op te nemen met de wijkverpleegkundige. Die komt bij beide dames op bezoek, maakt een dossier aan, en vraagt het achterwerk te mogen inspecteren. Ze adviseert insmeren met beschermende zalf, en regelmatig veranderen van houding, alsmede zoveel mogelijk blijven lopen.

'En u mag ook wel eens een nieuw kussen hebben.'

Jetske: 'Hoe komt mijn moeder aan een nieuw kussen?'

'Daarvoor zal ik mijn collega wondverpleegkundige om advies vragen.'

'Wondverpleegkundige?'

'Ja, die heeft veel ervaring met preventie van decubitus.'

'Decubitus?'

'Ja, doorligwonden.'

De wondverpleegkundige komt, vraagt wat de wijkverpleegster heeft gezegd, leest de summier aantekeningen in het dossier en zegt dat er beschermende zalf op moet worden gesmeerd (wat dus al geprobeerd is). Als de huid kapot gaat komt zij terug. Mocht er een acute bloeding optreden dan moet er gaasverband op worden gedaan. De kussens van beide dames worden door haar

afgekeurd: verouderd. Er zijn tegenwoordig veel betere kussens, maar die moeten worden aangevraagd door een ergotherapeut.

De dochters gaan zoeken op het internet. Er blijken drie soorten kussenvulling te zijn die hen aanspreken. 1. Schuim met geheugen. 2. Kleine luchtballonnetjes, eieren genoemd. 3. Een landschap van rubberen piramides.

De dochters doen navraag hoe deze kussens te proberen zijn. Dat is niet eenvoudig, zeg maar onmogelijk. Daarvoor, zegt het protocol van de zorgverzekeraar, is een ergotherapeut nodig. Die meet, weegt en bepaalt. Zelf kiezen is er niet bij. Een ontsnapping aan deze potsierlijke praktijk is een kussen lenen van je thuiszorgwinkel. Voor leden gratis. De dames met het eerder genoemde zitvlees nemen er aarzelend op plaats en vinden het maar niks. Te hard.

Dan belt de ergotherapeut van dienst. Ze komt, ziet en overwint elke twijfel. Denkt ze. Tegen Bep, die chronische pijnen heeft en een verkromde rug, zegt ze dat ze rechtop in haar stoel moet zitten en op een plat bed moet gaan liggen. Sofie dient erover een klacht in en de ergotherapeut is niet meer ingezet door het wijkverplegingsteam.

Maar nog altijd geen kussen!

De twee dochters – die geregeld met elkaar contact hebben – gaan rondvragen op Facebook. Binnen een dag krijgen zij de tip een bedrijf te zoeken waar ze kussens maken. Binnen het uur hebben zij verschillende zitkussens en rugkussens laten maken voor alles bij elkaar 80 euro.

Op de afrekening van de zorgverzekering staat dat alleen al de ergotherapeut 256 euro heeft gedeclareerd. Tel daar de huisarts (met 13,50 veruit de goedkoopste), de wijkverpleegster en de wondverpleegkundige bij op en het wordt helemaal duidelijk waarom de gezondheidszorg alsmaar meer gaat kosten.

Mijn commentaar: 'Door de trek naar de stad gaat het boerenverstand helaas verloren.'

Reacties: pmjfiedeldijdop@quicknet.nl

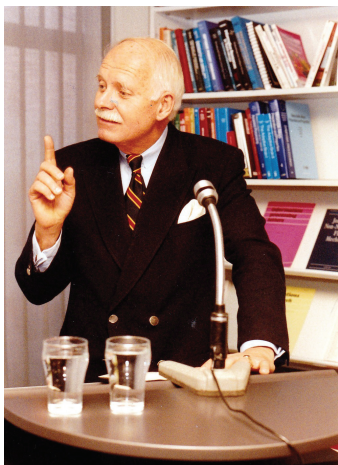
In memoriam een aimabel mens: Otto ter Haar

Voormalig Elsevier-directeur Otto ter Haar (87) is op 25 juli in Bordeaux overleden. Het bericht van zijn dood maakte veel reacties los. Ter Haar was alom geliefd en wordt geprezen om zijn warmte, charme en humor.

Hij kwam in 1959 in dienst van Elseviers Wetenschappelijke Uitgeverij en was van 1977 tot 1987 bestuursvoorzitter van Elsevier Science. Van 1982 tot 1990 was Ter Haar lid van de Raad van Bestuur van Elsevier NV, waarna hij tot 2001 aanbleef als lid van de raad van commissarissen.

Otto ter Haar zorgde met zijn sympathieke houding overal in zijn omgeving voor goede verstandhoudingen. Hij stond er bijvoorbeeld om bekend bij elk bezoek aan een vestiging bloemen mee te brengen voor de secretaresses. Ook zakelijk heeft Elsevier veel aan hem te danken. Door zijn inspanningen is onder andere de Amerikaanse tak tot grote bloei gekomen.

Otto ter Haar had door zijn functie geen pensioen bij SPEO en kon dus geen lid zijn van VGEO, maar hij was wel donateur van onze ver-

Otto ter Haar tijdens één van zijn befaamde speeches.

eniging – weer een voorbeeld van zijn mentaliteit. Een uitgebreide levensbeschrijving plaatste archivaris Sjors de Heuvel op 4 augustus op Elsevier Connect (www.elsevier.com/connect).

Jan de Waal herinnert zich Otto ter Haar

“Mijn contacten met Otto ter Haar bij Elsevier staan in mijn geheugen gegrift. Ergens in de jaren zestig. De afdeling Mechanische Administratie maakte periodiek een uitdraai van de omzet en een geografisch overzicht. Beide sloten op elkaar aan, maar die keer niet. In een gesprek met Otto en Louk Bergmans uitten zij hun verwondering daarover. Een wat moeilijke situatie. Hoe ik mij daaruit heb gered weet ik niet, maar het heeft de groei van ESP niet belemmerd.

Vervolgens in de jaren zeventig. Ik hoorde dat Leo Mulder naar ESP zou komen. In een gesprekje noemt Otto hem een verademing na diens voorganger en kenschetst Leo als “een degelijke Calvinistische man” – beter had hij het niet kunnen treffen.

Dan is het 1976, computers zijn opgerukt en ook het kantoor New York wordt geautomatiseerd. Samen met Leo Mulder ga ik daar op bezoek en tot mijn verassing ontmoeten we Otto in de lobby van het Intercontinental. Hij nodigt ons uit een diner bij te wonen met de directeur van een medische uitgeverij (die werd daarna door ESP overgenomen). Nooit zal ik zijn afscheidsdiner vergeten in Haarlem – een aangenaam samenzijn, met verschillende sprekers, waarbij vlak voor het slot Otto en zijn echtgenote opstaan en gearmd het paviljoen uitlopen de tuin in: geen gedoe ... een indrukwekkend afscheid.

Alles is eindig in het leven en als ik nu lees dat Otto is overleden dan kan ik mij niet onttrekken aan dat laatste beeld van hem – met zijn echtgenote de tuin in wandelend.

Otto ter Haar was een zeer aimabel en warm mens en vele oud-Elsevianen zullen dierbare herinneringen aan hem koesteren. Zijn ruimhartige en hoffelijke houding zal me altijd bijblijven.”

overleden: Erelid Thom Geuzebroek

VGEO-erelid Thom Geuzebroek (84) is op 5 augustus j.l. in Hilversum overleden. Hij was vanaf 1995 nauw betrokken bij het opbouwen van de VGEO. Bij de uitgeverij in Amsterdam was hij hoofd van de productie.

Als plaatsvervangend secretaris werkte hij nauw samen met voorzitter Ton Boogers. „Een beter koppel was niet te bedenken,” vindt Ton. Samen brachten zij vanuit een commissie Public Relations de ES Nieuwsbrief, die Ton pas een jaar eerder van de grond had getild. De regelmatige realisatie van Elsevier Senioren kostte Ton en Thom veel tijd. Vooral Thom, voor de technische realisatie zoals het drukken en verspreiden. Alles gebeurde met weinig geld en bescheiden middelen. In de bestuursvergadering van februari 1998 werd een beleidsplan voor de toekomst vastgesteld om beide VGEO-bestuurders te ontlasten. Ton: „Tot april 2002 hebben we doorgeworsteld en vonden Harry Nijhuis bereid het hoofdredacteurschap over te nemen. Ik was daar

Tom Geuzebroek (rechts) tijdens een VGEO-jaarvergadering in gesprek met webmaster Gerard Roza.

zeer verheugd over omdat hij ook tot het bestuur toetrad. Dit was bovendien een doorbraak van de ‘Amsterdamse hegemonie’.”

Omzet RELX steeg vier procent

RELX (voormalig Reed Elsevier) behaalde de eerste zes maanden van dit jaar een omzet van 4,17 miljard euro. Vier procent meer dan in dezelfde periode vorig jaar. De winst groeide met zes procent naar 1,28 miljard euro.

Risk & Business Analytics groeide met 8 procent het sterkst. Daarmee levert die divisie nu 28% van de totale RELX-omzet. Met een bruto resultaat van 418 miljoen euro heeft zij de tot nog toe best renderende divisie, Science, bijna ingehaald.

Prudent rekenrendement gewenst

“Een prudent vast rekenrendement van drie procent, zoals in Zwitserland toegepast, zou veel pensioenfondsen uit de penarie helpen.” Dat vindt Martin van Rooijen, voorzitter van de overkoepelende belangenorganisatie voor gepensioneerden KNVG. Hij doelt hiermee onder meer op dreigende kortingen bij het ABP, Pensioenfonds Zorg en Welzijn en de pensioenfondsen in de metaalindustrie PMT en PME.

IN MEMORIAM

De volgende leden zijn ons ontvallen:

H.C. van Mierlo, Alkmaar
O. ter Haar, Heemstede
J. Rijnhart, Purmerend.
T. Geuzebroek, Hilversum

WELKOM

Als nieuwe donateur en lid heten wij van harte welkom:

Mevr. S. Smit, Amersfoort
P. Radstake, Doetinchem